

Stand by
America

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Justice
to all

NO. 118

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY OCTOBER 12th 1921

LETO XXIV — VOL. XXIV.

Registracijski dan

Vsak državljan in državljanka naj se odzove.

Kot smo že poročali, je registracija volivcev dne 6. oktobra v 23. vardi, kot ugodno izpadla. Precej ugodna je bila tudi v 32. vardi, kjer stanujejo naši collinwoodski državljanji. Nekoliko slabša je bila v 10. vardi, v takozvanem "Žužemberku", in tudi ne dobita v 15. vardi, kjer stanujejo newburški rojaki. Zato pa tem največje opominjam vse na drugi registracijski dan, ki je, četrtek, 13. oktobra. Volivne koče bodo zopet ta dan odprte od 9. zjutraj do 5. popoldne, in od 5. popoldne do 10. zvečer. Pomnite, da vsakdo, kdor hčete voliti 8. novembra, mora registrirati. Ker so letos volivne koče premenjene, ker so varde dobine druge meje, precinkti druge ceste, je tudi imenik onih volivcev, ki so že prej volili, spremenjen, in raditega priporočamo, da vsak rojak nese s seboj državljaški papir, da nima nobenih sitnosti. Državljaški papir nesite s seboj tudi, ako ste državljaški papir rekordalsko leto ali že prej. Letos bo sestavljen nov imenik vseh volivcev, in drugo leto ne bo več te sitnosti. Skrajno veselo znamenje je, kakor vidimo v volivnem imeniku, da se je toliko naših slovenskih žen registriralo prvi dan. Poroča se nam, da v slovenskih precinkah 23. vardi je registriranih dosegaj že nad 300 slovenskih žen, toliko kot še nikdar prej. Toda mi vemo, da se ni registriralo še več kakor tisoč slovenskih žen, ki imajo volivno pravico. Raditega se bodo podvzeli v četrtek, 13. oktobra, na drugi registracijski dan izvanredni koraki od strani državljaškega kluba, da se spravi naše slovenske žene in dekleta v volivne koče. Kot smo že povedali, je skrajni čas, da se prime politična zavednost ne samo naših mož in fantov, pač pa tudi naših deklet in žen. In tudi potrudili se bodo vsi skupaj, da opravi vsak zavednjak in naprednjak, ki mu je v mar napredek in korist naše naselbine, svojo državljaško dolžnost. Nikdar ni bila še taká prilika dana Slovencem kot letos, da pokažejo, kako močni, in nikdar nismo imeli na županskem tiketu kandidat, ki ima največjo priliko, da zmaga, in ki bo v najbolj običajni pokazal svojo naklonjenost napram Slovencem. Ali imamo na Common Pleas sodniji kakega Slovence, ali ga dobite na policijski sodnji, v uradu prosekutorja, v probatnem oddelku, ali v City Hall? Niti enega ne, dočim je italijanskih uradnikov v teh uradih vse polno, dasi je manj italijanskih državljanov za polovicu, kot nas, toda ti državljanji nastopijo pri volitvah ob prvega do začnjega z velikim krikom in šumom ter tako delajo reklamo svojemu narodu. Taki moramo biti tudi mi, in kadar bodo v politiki najbolj glasni, bodo največ dosegli. Mi se ne smemo dati prezirati, ne dopustiti, da gredo drugi preko nas, čas je prišel, da korakamo v prvih vrstah in — zahlevamo popolno priznanje moč slovenskih državljanov v Clevelandu. V slučaju izvolitve Haserotta za župana, je uredništvo tega lista pre-

Registracija.

V četrtek, 13. oktobra, je drugi registracijski dan za volitve. Uredništvo svetuje vsem, da vzamejo državljaške pa pirje s seboj v volivno kočo, da se identificira. Za naše žene in dekleta se bo ta dan posebno preskrbelo, da pridejo na registracijo. Registracijske ure so: Od 9. zjutraj do 3. pop. od 5. pop. do 10. zvečer. Žene in dekleta, glejte, da naredite časr naselbini ter se registrirate polnoštevilno. Pomagajte tudi več k boljšemu napredku slovenske naselbine.

Irska konferenca.

Včeraj se je pričela konferenca za spravo.

London, 11. okt. Včeraj so se vrstile prve pripravljalne seje med angleškimi in irskimi delegati, da se sklene bodoči mir med obema narodoma. Danes se ima vršiti prva glavna konferenca, ki pa ne more trajati dolgo, ker je Lloyd George, ministarski predsednik obljudil delavškim delegatom, da jih sprejme zvečer v posebni konferenci, kjer se bo govorilo o brezposebnosti. Eden prvih predlogov, ki pride na vrsto med irskimi in angleškimi delegati je predlog irske delegacije, da Anglija oprosti vse politične jetnike. Angleška vlada si bo prej dobro premisli, predno ugodno temu predlogu. Med prijetimi in zaprtimi Irci je nekaj jasno zmožnih mož in vojaških voditeljev ter radikalnih borcev za popolno irsko neodvisnost, katerim angleška vlada ne zaupa mnogo. Jako važno vprašanje na konferenci bo tudi, ali se pripruti konferenco tudi zastopnike Ulstra. Južni Irci temu nasprotujejo, imajo pa v načrtu, da se severnim Ircom da nekaka samostojna država v Irski državi, ki je v finančnem oziru še veliko boljša kot če bi bil Ulster popolnoma za sebe. Južni Irci bodo nepreklicno zahtevali od Angležev, da ima Irska tudi isti status v Angliji kot ga ima Canada. Irci ne želijo niti zastopnikov v angleškem parlamentu, kot jih tudi Canadci nimajo.

— The Willard Storage Battery tovarna je uredila delovni čas na ta način, da dela polovica delavcev 5 dni v tednu, druga polovica pa drugi teden zopet 5 dni, tako da vsakdo vsaj nekoliko zasluži. — Trgovine, ki so bile temelj julija, avgusta in septembra zaprte ob sredah popoldne, so sedaj zopet odprte.

pričano, da se bo slovenske državljanje v najbolj običajni meri upoštevalo v mestu. O tem imamo iskreno objubo Mr. Haserotta samega, katerega naši ljudje poznajo že dolga leta, in ki nikdar še ni prekral svoje besede, ker ve, kaj Slovenci za njega delajo. Da pa morete voliti, morate registrirati. Slovenski možje in fantje, slovenske žene in dekleta, vaša prva in največja dolžnost je — registrirati se in voliti. Pokažite svojo moč, odzovite se klicu. Je to v vašo lastno, največjo korako v prvih vrstah in — zahlevamo popolno priznanje moč slovenskih državljanov v Clevelandu. V slučaju izvolitve Haserotta za župana, je uredništvo tega lista pre-

McArdle ni kriva.

Hčerka ni vedela o morilnih načertih matere.

Obravnava proti 19 letni Marian McArdle, hčerki Mrs. Catherine Kaber, bo danes ali jutri gotova. Mnogo se govori, da bo mlado dekle oproščeno obtožbe umora prve vrste, dočim zopet drugi trdijo, da bo obsojena na dosmrtno ječo. Zagovorniki so končali njih delo, kakor tudi država, in v torek popoldne se je vršil nagovor na porotnike. V pondeljek popoldne je bila Miss McArdle priča za samo sebe. Jasno in ostro je odklonila vsako vednost, da je bila ona s svojo materjo v zaroti, da se umori Dan Kaber. Z nogo je zaceplala po tleh in bliskalo se ji je iz oči skozi solze, ki so v obilici tekle iz oči, ko je trdila, da je sicer vedela, da je mati njena večkrat rekla, da bo umorila moža, toda odločno je zanikal, da bi se skupno z materjo zarotila, da se spravi Dan Kaber v smrt. Ko jo je državni pravnik vprašal, ali ni resnica, da je z materjo v toilet in od tam dala morilcem znamenje naj pridejo v hišo, je Marian ječala, da je rekel državni pravnik: "Miss Marian," je rekel državni pravnik, ko je stopil naprej in pogledal dekletu globoko v oči, "vi ste vedeli, da bo Dan Kaber umorjen?" Globoka tišina je nastala v sodnji dvorani, ljudje so spenjali vratove, da slišijo odgovor, ki se je glasil: Jaz absolutno nisem ničesar vedela. Na sodnju so pripeljali tudi Salvatore Cala, iz ječe v Colombusu, onega Italijana, ki je držal Kabra za vrat, dočim je njegov tovaris s pilo zabodal Kabra. Salvatore je bil obsojen na dosmrtno ječo. Salvatore Cala je v pondeljek zanikal, da bi govoril z Marian o umoru ali da bi mu ona dala kak signal. To je v direktnem nasprotju z izjavno Mrs. Colavito, ki je pod prisego izjavil, da se je Salvatore Cala pri njej pritožil, da je bil nekoga večera pri Kabrovih hiši, toda ni dobil signala, nakar mu je Miss McArdle odgovorila: "Pridite noč, in jaz vam dam signal." Cala je v pondeljek izjavil, da se mu je naročilo da gotove strani, toda ni hotel povedati od katere, naj čaka v kleti, dokler ne sliši šumeti vodo po vodovodni cevi, potem pa naj s svojim tovarisem gre v drugo nadstropje, kjer naj ubijejo Dan Kabra v postelji. Miss Marian so vprašali, če je sovražila svojega očima, nakar je odgovorila, da ni imela ničesar proti njejmu, in na vprašanje, če ljubi svojo mater, je rekla: "Seveda ljubim svojo mamo."

— V Clevelandu je nad 60.000 žensk, ki delajo v tovarnah ali v uradih. Nad 29.000 žensk je zaposlenih v tovarnah in tvori 18 procentov vseh delavskih sil v tovarnah. Skoraj 30.000 žensk je zaposlenih v uradih in trgovinah. Leta 1914 je bilo 18.000 manj žensk zaposlenih.

— V sredo večer, to je, noč, se vrši ogromna parada Knights Templars ali prostozidarjev v Clevelandu. Najmanj 5000 uniformiranih vitezov bo v paradi.

kor danes.

Mobilizacija.

Nobenih vesti ne prihaja iz Jugoslavije ali iz drugih glavnih mest Evrope o mobilizaciji v Jugoslaviji. Tudi jugoslovansko poslanstvo v Washingtonu ne posilja nobene novice. Edino poročilo, ki se tiče zamotočnega položaja med Jugoslavijo, Albanijo in Italijo je, da so italijanske čete zasedle Baroš pri Reki. Ali je bilo prvo naznanko o mobilizaciji neresnično, ali so ustavljena poročila iz Jugoslavije, o tem se bo zvedek v nekaj dneh.

Prost prevoz.

Odpravljen davek za prevoz v Panama kanalu.

Washington, 11. okt. Senat Zjednjenih držav je pričerajšnjem zasedanju glasoval z 47 glasovi proti 37, da so ameriške ladje prostovoljne, kadar plovejo skozi Panamski prekop. Dosedaj so morale plačevati ravno tako kakor ladje drugih narodov. 35 republikancev in 12 demokratov je glasovalo za to postavo, in 17 republikancev ter 20 demokratov proti. Načrt za to postavo je predložil senator Borah. Vendar vse ameriške ladje ne bodo proste tega davka, pač pa samo one, ki plovejo iz Atlantskega oceana v Tihu ocean in obiskujejo ameriška obrežna mesta. Ne tiče pa se ta postava onih ameriških ladij, ki plovejo iz enega oceana v drugega preko Panamskega prekopa, toda se ne ustavijo v kakem ameriškem pristanišču. Tudi poslanska zbornica bo v kratkem sprejela isto postavo. Ko je bil predsednik Wilson na vladu, se je tako boril, da se ameriškim ladijam ne dovoli prostega prevoza, toda republikanska vlada je zagnalo svoje bergje proti in so zdravi odšli. Duhovni v Cantonu so razdeljeni v dva tabora glede teh zdravljiv. Pastorji večjih cerkev pomagajo evangelistovki, dočim manjši pastorji nasprotujejo. Evangelistovka je ženska prijetne zunanjosti, star nekaj nad 30 let, in doma iz Californije. Zdravnički v Cantonu se niso še izjavili o teh "čudežih".

Resnica ali kaj?

V Cantonu zdravi neka ženska z molitvijo.

Canton, Ohio, 11. okt. Tisoč prebivalcev Cantonu in iz okolice, pa tudi iz oddaljenih mest prihaja vsak dan v to mesto v mestni avditorij, kjer se pojavitova nova evangelistovka, ki trdi, da zdravi bolne ljudi z vero in molitvo. To je Mrs. Aimee Sample McPherson. Več sto bolnih mož in žen ter otrok, za katere je evangelistovka molila in jih bazamirala s posebnim oljem, trdi danes, da so popolnoma ali pa deloma ozdravili. V mestu vlada ogromno zanimanje in ljudje derejo iz vseh krajev skupaj. Ženska trdi, da ima dar zdravljenja od Boga. V avtoriju gre 5000 oseb, in ves ogromni prostor je napoljen z ure predno se začnejo molitve, in stotine oseb mora vsak dan proč, ker ne dobijo prostora. Hoteli v mestu so prepuno, bolnikov, ki so prišli iz daljnjih krajev za pomoč. Evangelistovka opravlja najprvo nekake obrede, nakar se oglašuje bolni, izmed katerih jih nekaj izbere, balzamira z oljem, potem pa za vsakega posebej molji. Baje so ozdravili otroci, ki so imeli otrpole ude ali paralizo, možje in ženske s poškodovanimi očmi, gluhi in mnogi drugi z raznimi bolezni. Več kot 50 oseb je že zagnalo svoje berje proti in so zdravi odšli. Duhovni v Cantonu so razdeljeni v dva tabora glede teh zdravljiv. Pastorji večjih cerkev pomagajo evangelistovki, dočim manjši pastorji nasprotujejo. Evangelistovka je ženska prijetne zunanjosti, star nekaj nad 30 let, in doma iz Californije. Zdravnički lastniki v Cantonu se niso še izjavili o teh "čudežih".

Prohibicija.

Kdor misli, da se v Clevelandu spoljuje prohibicija, se moti. 47 mož in žensk je bilo v pondeljek pred mestnim sodnikom, obtoženih pijačnosti. Zakaj ljudje pijejo? Sledče vzroke so povedali sodniku: Zobobol, prijetljivo povabilo, nevednost, bolečine, enega je kača (?) pičila, drugi se je napil, ker mu je žena vsla. 24 oseb je bilo aretiranih, ker so izdelovali ali prodajali žganje. Sodnik je bil milosten, sodnik Howells namreč, naložil je male kazni.

Nemoralnost.

Zamorci jo širijo po vsem mestu.

V Clevelandu se širi nemoralnost čimbolj. Izmed 260 obtožencev, ki so bili prijetljivi v pondeljek pred mestne sodnike, jih je bilo 46 obtoženih zločina proti hravnosti. Skoro vse obtožene osebe so bile zamorke. Kot so policisti pričali pred sodnikom Howells, so razmere, ki vladajo na Central in Scovill ave. Policist Cavanaugh, običen civilno, ki se je nahajjal v dotičnem distriktu, je pričal pred sodnikom Howells, da ga je tekom pol ure, ko je patroliral v omenjenem okraju, nagovoril nič manj kot 10 žensk iz nemoralnih ozirov. Pa tudi v drugih delih mesta ni nič boljje, in celo v najboljših krajih, kjer stanujejo "najboljši" ljudje, se dobri te zaloge povsod dosti. Sodnik Howells je izrazil svoje začudenje nad takim položajem in vprašal kaj dela mestna vlada, da tripi take razmere. Njemu se niti ni sanjalo, je rekel, da je v Clevelandu kaj takega mogoče. Raditega je obsojil 46 zamork, ki so bile prijetljive pred njega, na prisilno delavnico od 30 do 90 dñi. Izjavil je, da je sramota da mestna vlada in policija kaj takega tripijo.

— Med drugimi stvarmi, o katerih boste poklicani letos, in da volite, je tudi vprašanje ali dovolite, da mesto proda za \$2.000.000 bondonov, in da denarjem, ki ga na ta način dobi, zgradi novo, ogromno javno knjižnico, ki se bo nahajala na Superior ave. in E. 3rd St. tam kjer je nekdaj stal City Hall, takoj zraven glavne pošte. Resnica je, da se je za to poslopje dovolilo od strani volivcev že dva milijona dolarjev, toda to je bilo leta 1912. Poslopje pa se ni moglo graditi, ker na prostoru, kjer se bo gradilo, je stala mestna hiša, katero so podrli šele leta 1917. Tedaj je zbruhnila vojna, in vlad je preprečila graditi javna poslopja. Od leta 1912 pa se cene tako narastle, da \$2.000.000 ne zadostuje za zgradbo kot je namenjeno, in posebno, ker se je od tedaj pomnožilo prebivalstvo Clevelandana, in so zahteve za knjižnico večje. Prosi se torej volivce, da glasujejo še za dva milijona. Mi priporočamo, da volijo naši državljanji "Yes" v tem oziru. Citanje koristnih knjig je življenska potreba za vsakega naprednega državljanina. Na tem mestu moramo tudi izjaviti, da javna knjižnica v Clevelandu jaka rada naroča slovenske knjige, katerih ima več tisoč v svojih podružnicah. Prosijo se torej volivce, da glasujejo še za dva milijona. Mi priporočamo, da volijo naši državljanji "Yes" v tem oziru. Citanje koristnih knjig je življenska potreba za vsakega naprednega državljanina. Na tem mestu moramo tudi izjaviti, da javna knjižnica v Clevelandu jaka rada naroča slovenske knjige, katerih ima več tisoč v svojih podružnicah.

— Računarji, ki so preračunali, da bo premoga na svetu kmalu zmanjkal, so defalci račun brez Alasko. V Clevelandu se nahaja naravoslovec in svetovni potnik E. M. Newman, ki je izjavil, da ima Alaska dovolj premoga, da žalaga z njim ves svet za prihodnjih 200.000 let.

— Oni državljanji, ki misijo, da jih na volivni dan ne bo v mestu, lahko že sedaj volijo. Iti morajo na volivni odbor v City Hall, kjer registrirajo in volijo objednem.

DEBS NE PRIDE IZ JEČE.

Washington, 11. okt. V Beli hiši se je naznailo, da Debs ne pride iz ječe, dokler ne plesa v nedeljo avtorij. Manager bo ravno tako delal politiko kot kdo drugi, dobiti bo moral na svojo stran večjih mestnih svetnikov, ako bo hotel poslovati. Boljša vlada bo le tedaj prišla, kadar se more pregovoriti boljše ljudi, da stavijo svojo službo mestu na razpolago.

WELLS NE PRIDE IZ JEČE.

Washington, 11. okt. V Beli hiši se je naznailo, da Debs ne pride iz ječe, dokler ne plesa v nedeljo avtorij. Manager bo ravno tako delal politiko kot kdo drugi, dobiti bo moral na svojo stran večjih mestnih svetnikov, ako bo hotel

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

NAROCNINA:
Za Ameriko - - - \$4.00 Za Cleveland po pošti - - \$5.00
Za Evropo - - - \$5.50 Posamezna številka - - - 8c

Vaš pismo, dopisi in denar naj se posilja na "Ameriška Domovina"
6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 118. Wed. Oct. 12th 1921

Žena in mož.

Odkar so se začeli Slovenci seliti v Ameriko, se je v mnogih slučajih zgodilo, da so može prišli sami sem, a žene so pustili doma. Ta okolnost je morda imela svojo dobro stran, ker je mož prihranila stroške za potovanje, toda v največ slučajih je povzročila več gorja, razrušenih domov, pokvarjenosti mladine kot vsaka druga stvar.

Ponajveč so šli po svetu mladi možje, v starosti od 25 do 35 let, ki so zapustili doma mlade svoje žene, s katerimi so bili šele pred kratkim poročeni, ponajvečkrat so ostale doma žene z dojenici ali prav malimi otroci.

In zgodilo se je, da so prišli ti mladi zakonski možje v ameriška mesta, v tovarne, ali v rudnike. Na farme, kjer je življenje moralnejše, bolj čisto, so naši naseljenci tako redko hodili. Tu so prišli mladi možje med svoje sorokake, začeli so delati, služiti lepe denarje napram zasluzku v domovini, zahajali so v vsakovrstno drubo, kosmatali ali pokvarjeno, dobrni načrti in obetanja, katera so ti mladci naši dajali pred odhodom iz domovine svojim staršem, ženam in otrokom, vse to se je kmalu pozabilo, razblinilo v nič, ljudje so začeli zapravljati, udali so se preobili pijači, kartanju, dokler niso take ljudi začeli sovrati lastni rojaki, ki so jim pokazali pot do zla. Doma svojcem niso podpirali, ženi niso pošiljali pisem in denarja, zanemarjali so otroke, katere so se s svečano prisego zaobljubili podpirati, družinska ljubezen je zginila, nehalo je tudi pismeno občevanje med možem in postavno soprogo. Drugi so zopet zašli med druge ženske, pri katerih so se zgubili. Taki ljudje niso nikdar pisali po svoje soproge, da pridejo za njimi. Njih soproge so ostale priproste kmetice v starem kraju, se mučile in ubijale z zadolženim posestvom, dokler niso v največ slučajih omagale pod težo bremena, dočim je mož tu pil, kartal in izbiral druge, malopridne ženske.

Tako so zgubili v več slučajih možje svoje žene, zgubili svoje otroke, pozabili na nje, niso se brigali, ako žena in otroci v domovini stradajo in trpijo, dočim so oni v mnogih slučajih tu živelj s kako grešnico, mnogokrat v konkubinatu. Koliko pisem smo čitali zadnjega leta o bričnih pritožbah in gremkem trpljenju zapuščenih žen in otrok.

Ali ni to narodna rana, katero je treba izlečiti, kateri je treba posvetiti mnogo več paznosti kot smo to delali do danes? Posebno se je največ takih slučajev pripetilo tekomp vojne. Mnogo je slučajev, ko bi naši ameriški Slovenci radi poslali po svojo ženo v domovino, toda jim je vojna branila kaj takega. Sedem let je minulo skoro predno se so razmere zboljšale, in tekomp te dobe se je marsikaj spremeno. Ničuda, tudi ženske v starem kraju so se udale pritisku razmer, imela morda prepovedane razmere. Toda v največ slučajih je kriv mož, ki je pozabil ženo in otroke ter ustvaril takе razmere.

Pomislite in premišljujte, ali morete na svetu dobiti boljšega prijatelja kot je žena, ljubša bitja kot so vaši otroci? Bolj ljubeča bitja kot so vaši starši. Poštena duša pravi, da je le pri njih najti zadovoljstvo in srečo.

Naseljevanje v zadnjih časih v Ameriko je popolnoma drugačno je bilo leta nazaj. Dočim so pred vojno hodili sem zvezčina moški, prihaja, odkar so pota odprta, sem več žensk, in to samske. To je ugodno znamenje. Ker nam obeta, da se zakonski možje ne bodo več ločili od svojih žen.

Mož in žena morata živeti skupaj. Kdor ima še vedno soprogo v domovini, in namerava ostati v Zedinjenih državah, naj pošle po njo, naj pošle po otroke. Veliko laguje mu bo pri srcu, mnogo bolj napreden bo, ker pozna moralno postavo, ker je storil svojo dolžnost.

DOPISI.

Cleveland - Newburg. Naj-sibio iz ene ali druge naselbine, dopisniku rožijo o razme-rah. Enako jih tudi jaz ne morem povhaliti, dela se res malo bolj s polno paro, am-pak delal se vseeno ne dobi. mu. Plača se je tudi zelo skrajšala, radičesar bodemo imeli veliko manj dela s stiskanjem grozinja.

Newburčan.

V ZNAMENJU LAŽI PO-ŽIGA IN BEDE.

"Jutro" piše:

Torej oskrunjevalci grobov smo!

Našla se je zver v človeški podobi, ki se je lotila vojaških grobov na bivšem avstrijsko - italijanskem bojišču. Ali je ta nečloveški zločine hotel le oropati grobove, ve ali celo zbirati kosti in jih prodajati, kakor se je tudi trdilo, ni dognano. Vsekakor pa so zagnali fašisti velikan-ki krik, čes, glejte v nebo kričeče lopovščine: Slovenec je oksrunjal grobove naših padlih junakov! Maščevanje!

Pa so prišli ponoči, kakor tatoi, vdrli v Narodni dom pri Sv. Ivanu, razbili, kar se

je dalo razbiti, potem polili z bencinom in zažgali. Zgorela je dvorana, v kateri je imela zavetišče cela vrsta naših narodnih kulturnih društev, zgorelo je telovadno orodje Tržaškega in Vrdeljskega Sokola, zgorel je gledališki oder, uničeni so prostori, kjer se je naše ljudstvo moglo zbirati k resnemu posvetovanju in poživljajoči zabavi. Naše kulturno ognjišče pri Sv. Ivanu je uničeno. In prav je to razdejanje komaj teden dni po tistem, kar je naš narod v isti dvorani proslavljal največjega Italijana, šeststoletnico. Dantijev. Mi nekulturni jugosloveški barbarji proslavljamo italijanske duševne velikane; velekulturni sinovi dvetisočletne kulture nam pa nato požigajo naša kulturna ognjišča. In povdelali so čisto odkrito, da je to maščevanje za oskrnenje vojaških grobov, ki ga je zagrešil Slovenec!

Svetovanski Narodni dom je zgorel v noči od 2. na 3. sept. In to ni bilo dovolj. Bilo je treba še več "maščevanja"!

V noči od 7. na 8. sept. je zgorela dvorana Konsumnega društva v Rojanu.

Prvotna poročila o tem zločinu niso odgovarjala resnici. Nihče ni vrgel bombe v dvorano, kajti dvorana je bila že vsa v ognju in potem so se šele slišali poki. In ravno tako tudi ni res, da bi bil požig namenjen fašistom, ki imajo svoje društvene prostore v istem poslopju, kakor bi hoteli sedaj fašisti prikazati stvar, pač pa je edina resnica, da so bili požiglaci tudi tu - fašisti, dasiravno hočejo sedaj zvaliti sum na svoje nasprotne "ardite del popolo". Aranžirali so stvar res zelo premeteno, da bi zakrili sled, ali vzliz temu je popolnoma jasno, da so bili požiglaci oni sami.

Pred nekoliko meseci je rojanska fašistska sekcija, ki je bila brez društvenih prostorov, zasedla dvorano rojanskega Koščumnegra društva, ki je služila Rojanskumu Sokolu za telovadnico. Obenem pa je imela v tej dvorani svojo glasbeno in pevsko šolo tudi Glasbena Matica in pevsko društvo "Kolo" je imelo tukaj svoje pevske vaje. Odboru pevskega društva se je tedaj posrečilo odpraviti fašiste iz dvorane s tem, da jim je proti dogovorjeni najemščini prepustil stransko sobo za njihove društvene namene. Ko so priredili svojo veselicu, jim je bila tudi na razpolago dvorana z vsemi ostalimi gostilniškimi prostori. Tako je bilo nekaj časa precej mirno in hiši. Seveda pa so fašiste bolela ušesa, ko so morali poslušati slovenska povelja pri sokolski telovadbi in pa slovensko petje ker so ločila njihove prostore od dvorane edino le steklena vrata, in so gotovo že takoj iz početka sklenili, da se prej ali slej iznebe te nevšečne soseščine. V gostilniških prostorih je prišlo parkrat do sporov med fašisti in komunisti, to se pravi "arditi del popolo" in to je pač dalo fašistom dobrodošlo pretrevo za uničenje sokolske dvorane, češ stvar se aranžira tako, da bo padel sum na "ardite del popolo", kakor da so ti hoteli uničiti fašistske društvene prostore. Tako bi se rešili fašisti suma prižiga, rešili bi se stranske soseščine in "maščevani" bi bili tudi oskrunjeni grobovi junakov.

Da, gre prevdem za uničenje Sokola, obenem pa tudi za to, da se nam tudi v predmestnih uničijo prostori, kjer se je naš narod mogel zbirati v večjem številu. Gre pač za to, da nam uničijo vsa naša kulturna ognjišča, mislec, da jim bo potem delo lažje, ko se ne bomo mogli več sestajati, ko ne bo več prostorov za naša društva, za naša posvetovanja, za naša zborovanja. Uničiti hočejo naše kulturno delo in v dosegu tega namena so jim dobrā vsa sredstva, tudi najgorovitejša in najnesramnejša: najpodlejša in najnesramnejša, najostudnejša laž in obrekovanje ter bombe in požig.

S TRŽIČA S POLJSKIM PRIDELEKI.

V žitorodnih krajih v Vojvodini in v Slavoniji silno primanjkuje tovornih vagonov za prevažanje, zlasti pokritih vagonov v sledi cesar zastaja trgovina s poljskimi prideleki. Zagrebški pododbor "Udruženja izvoznika kraljive SHS" je prejšnji teden sezval anketno zagrebških trgovinskih družb in tvrdk, ki se bavijo z izvozno trgovino, da se zaradi obupnega popolnjanja vagonov napravijo potrebeni koraki v Beogradu. Pomanjkanje vagonov povzroča velike izgube trgovcem kakor producentom.

Ponudba pšenice iz Srema in Vojvodine je prejšnji teden narastla, zlasti od strani malih trgovcev, ki imajo mnogo nakupljene blaga, ki ga ne morejo ekspedirati v sledi pomanjkanja vagonov. Pšenica z 2% primesi 76 do 78 kg se ponuja po 1050 do 1060 kron ab Zagreb, dočim je blago na postajah vtorovite izpod 1000 kron. Mlini so zavrnali preskrbljeni razven tega pa vzdrljivi, ker pričakujejo daljnega padanja cen. Slovenski mlini zaradi pomanjkanja vode ne kupujejo pšenice. Izvoz pšenice je popolnoma zaspal, ker so na-

stom!

Požig je bil aranžiran tako spretno, da so prostori, ki jih ločijo od dvorane samo steklena vrata, odstali popolnoma nedotaknjeni po ognju. Gasilci so bili takoj na licu mesta, kakor da bi bili že prej avizirani, in zgorela je samo dvorana in kar je bilo v njej. Kar pa ni zgorelo, se je skušalo uničiti na drug način. Tako je n. pr. "konj" postal čisto, nepoškodovan po ognju, ali - gol je popolnoma. Usnjata obloga je izginala.

Stvar je popolnoma jasna!

Gre za uničenje "Sokola"!

Parola za to je bila izdana v kakima dvema mesecema v fašistovskem "Popolo di Trieste", kjer je bil Sokol označen kot irredeptistična organizacija, katero je treba pobijati z vsemi sredstvi. In da se je delalo po tem načrtu pri Sv. Ivanu in ravno tako tudi v Rojanu, je najboljši dokaz dejstva, da je "Popolo di Trieste" takole pisal o tem ognju: "V telovadnici se je nahajalo samo telovadno orodje onih vrlih Sokolov, ki bodo tvorili bataljon vojske SHS, ki bo korakala proti Italiji... V poslopu, ki ga je objel plamen, so se toliko razletavale bombe in druge eksplozivne snovi, za katere doslej nihče ni misil, da jih hranijo Sokoli".

Torej bombe in druge eksplozivne snovi ki jih je hranil Sokol: arretirati je treba vse člane Rojanskega Sokola!

Oblasti vendar niso sedle na ta fašistovski lim. Saj ni vrag: razletelo se je toliko bomb in drugih eksplozivnih snovi, a vsi židovi so nepoškodovani in popokapani niti steklia na vratih in steni! Veleznačilna je tudi izjava načelnika rojanskih fašistov Crocija napram Sokolom, ki so hoteli fotografirati pogorišče: "Dovolj je te propagande! Sokola mora biti konč! In ne samo v Trstu, tem več v vsej kraljevini Italiji!" Seveda je zabranil fotografiranje pogorišča!

Da, gre prevdem za uničenje Sokola, obenem pa tudi za to, da se nam tudi v predmestnih uničijo prostori, kjer se je naš narod mogel zbirati v večjem številu. Gre pač za to, da nam uničijo vsa naša kulturna ognjišča, mislec, da jim bo potem delo lažje, ko se ne bomo mogli več sestajati, ko ne bo več prostorov za naša društva, za naša posvetovanja, za naša zborovanja. Uničiti hočejo naše kulturno delo in v dosegu tega namena so jim dobrā vsa sredstva, tudi najgorovitejša in najnesramnejša: najpodlejša in najnesramnejša, najostudnejša laž in obrekovanje ter bombe in požig.

— — —

Še cene za inozemstvo previšoke. Ameriška pšenica n. pr. je v Češkoslovaški za okrog 20 vinarjev cenejša nego naša doma. Poleg tega pa ne dovoljavajo izvoza.

V sledi evak. Baranje ni na trgu kvalitetnega pivovarskega ječmena. V ostalih delih države pa se jarega ječmena, ki je pripraven za pivovarne, malo seje. Na trgu prihaja kot surrogat makedonski žolti ječmen, ki je letos kvantitativen dober, a je slabo izčiščen, tako da prieštevanega ječmena paritetna Beograd je 900 K. Na tržišču prihajajo velike količine bosanskega v srbskem ovsu, ki je razmeroma dober, a ne izreščen. Tržišče po 760 kron postavno bosanska meja. Vojska tako neizčiščenega ovsu ne kupuje in imajo v mljem rajše slavonski oves, ki je sicer dražji, ali je češčišči in lepši. Cena ab Zagreb 790 do 800 kron. Izgleda, da bo cena ovsu zaradi pomanjkanja sena naraščala.

Koruze so trgovci mnogo nakupili, ker je izgledao, da bodo cene rastle. Sedaj ležita koruze v skladisih po postajah Vojvodine in Slavonije. Odprema se vrši zelo počasi in v odprtih vagonih, kar je zvezzano z velikim rizikom. Pri takih ekspedicijah je kalkulacija zelo otežkočena. Vsled teh razmer so cene nekoliko padle. Manjše količine koruze v odprtih vozovih se ponujajo po 860 kron ab Zagreb.

Cena moki je minuli teden nekoliko popustila vsled tem, da je zmanjšala popust na pravilno vagonov prenajmljeni z blagom. Moka se mora prevažati v odprtih vagonih ter prihaja na svoje mesto vedno nekoliko skvarjena. Cena moki št. 0 postavljena v Zagreb v odprtih vagonih z vrečami 16 kron 30 vin. — otrobi se ponujajo pa 580 kron z vrečami franko Zagreb.

Zadnje dni se je trgoval mešani fižol po 1000 kron za 100 kilogramov. Novega pridelka skoraj ni, ker ga je uničila suša. Dovoz je bil zelo slab, ker se je blago zadrževalo vsled špekulacije. V sredini pa so cene naglo popustile vsled glasu o padanju cen v inozemstvu.

Prometa z inozemstvom skoraj ni. Na Dunaju je n. pr. načela koruza cenejša, nego doma, naša pšenica je pri nas doma dražja, nego ameriška v Češkoslovaški itd. Ko se prometne razmere zboljšajo, kar pa smemo upati v najkrajšem času, bodo ostale še velike ovire za razvoj izvozne žitne trgovine, in sicer previsoke cene.

— — —

MOJA URA.

(Poučna zgodbička.)

Moja lepa nova ura je šla poldruge leto, ne da bi prehitela ali zakašnjevala, ne da bi se ji pokvarilo kolesje ali da bi se mi ustavila. Končno sem se uveril, da so njeni podatki glede časa nezmotljivi ter njen ustroj in njen orodje nemlinjivo.

Toda nekoga večera sem jo pustil, da je potekla. Žaloval sem, kakor da je to brezvremen znanilec in predhodnik nesreč. Vendar se je moje razpoloženje polagoma razjasnilo, navil sem uro na slego srečo in zapovedal svojim

Daleje na tretji strani.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Nervozne, oslabele žene,

ki traže belečinah v Krizi, v bojkotih ali na stranah, na senzacijah, ki sledijo človeku, k

babjevним mislim, naj me zapuste.

Prihodni dan sem stopil v prodajalno najboljšega urarja, da bi jo naravnal po pravem času. Trgovec je je vzel v svoje roke in se spravil na delo, da mi jo popravi. Potem je dejal:

"Zaostaja za štiri minute. Regulator morava potisniti naprej."

Skušal sem ga zadržati in mu pojasniti, da gre ura popolnoma pravilno. Toda ne; vse kar je mogla videti ta puha repa v človeški podobi, je bilo, da ura za štiri minute zaostaja in da se mora regulator pomakniti naprej. Tako je izvršil dočim sem bojaljivo plesal okoli njega in proslil, naj pusti uro pri miru, hladnokrvno in kruto svoje sramotno dejanje.

Ura mi je začela prehitovati. Vsak dan je bila bolj naprej. Prvi teden je obolela na audi vročini in utrip žile je poskočil na 150 udarcev v senci. Po dveh mesecih je daleko prehitela vse kronometre v mestu in je šla nekaj nad triinjstiri dni pred koledarjem. Nahajala se je že v novembrov in se naslala nad snegom dočim je šumelo v vetru še oktobersko listje. Pomaknila je naprej rok za plačanje stanarine, letnih obračunov in sličnih stvari tako brzo in uničujoče, da tega nisem mogel več mirno gledati.

Nesel sem jo k urarju, da mi jo uravna. Vprašal me je, ali sem jo že kedaj dal popraviti. Dejal sem, da ne, da še ni bila nikoli potrebna popravila. Iz njegovih oči je zasijalo zlobno zadovoljstvo, brž je odprl uro, nastavil na oko nekaj, kar je bilo videti kakor mala čaša za kocke, in pogledal v kolesje.

Rekel je, da jo mora očistiti in namazati, razen tega pa še uravnati. Naj pridev tedaj cez teden dni.

Ko je bila moja ura očiščena, namazana in uravnana, je šla tako počasi, da je tikalka kakor ure pozvonikih. Zamudil sem vsak vlak, prihajal k sestankom prepozno, zamujal obed; ura mi je podaljšala tri rešpektne dneve na štiri in moral sem protestirati svoje menice. Polagoma sem zaplavil v včerajšnji dan, nato v predvčerajšnji, potem v pretekli teden in končno sem se jel domisljeval, da se potikam popolnoma sam v predzadnjem tednu in da sem izgubil svet izpred svojih oči.

Začutil sem v sebi nekako tovarisko občutje za mumije v muzeju kakor tudi željo, da bi kramljal z njimi o novicah. Zopet sem se napotil k urarju.

Dočim sem ga čakal, je razložil vso uro in izjavil, da je "otekel" cilinder. Zagotovil me je, da ga v treh dneh povsem ozdravi. Po tej operaciji je šla ura "poprečno" dobro, a to je bilo tudi vse. Pol dni je tekla kakor zloba, ki se je učlovečila in tako lajala, sopihala, kihala, puhalo in smrčala, da ob tem ropotu nisem mogel čuti niti svojih misli. V vsej državi ni bilo ure, ki bi se jih mogla primerjati.

Drugo polovico dneva se je zopet zakasnila in potrošila toliko časa, da so jo vse ure, katere je prehitela, zopet došle. Tako je končno po štirindvajsetih urah popolnoma pravilno došla na svoje mesto. V splošnem je kazala povprečno pravilni čas in nihče ji ni mogel očitati, da ni storila svoje dolžnosti.

A korektni povprečni čas je vedno dvomljiva krepota pri uri, zato sem nesel spaka k drugemu urarju. Dejal je, da je zlomljeno pero. Rekel sem, da me veseli, da ni nič hujšega. Ako povem po pravici, nisem imel niti pojma kaj je bilo pero, toda nasproti tujemu človeku nisem hotel pokazati svoje nevednosti. Urar je popravil pero; a kar je ura pridobil v enem oziaru, je izgubila v drugem. Slaška nekaj časa, potem je pa nekaj časa počivala, nato je zo-

pet šla in tako dalje, pri čemer je poljubno določevala odmore. In vselej, kadar je začela iti, se je stresla, kakor musketa. Nekaj dni sem si vratil prsi, končno pa sem nesel uro zopet drugemu urarju.

Ta jo je razkosal v čisto majhne delce in vrtil to drobnarijo pod svojim stekлом. Nato je povedal, da mora biti pokvarjeno prožilo. Popravil ga je in spravil zopet uro v tek. Sedaj je šla dobro, le semintja na primer vsakih deset minut so se kazalci sprejeli kakor škarje in koralci naprej v temsnem objemu. Najstarejši mož na svetu s to uro ni mogel določiti, kaj je glava ali rep dnevnega časa. Zopet sem šel, da dam uro poraviti.

Ta individij je dejal, da je kristal zkrivljen in verižica zamotana. Menil je tudi, da je treba kolesje podkovati. Oskrbel je vse te stvari in tedaj je vršila uro svojo dolžnost prav dobro. Imela je samo to posebnost, da je v njej, ko se je kakih osem umučila, jelo šumeti kakor v uljnaku in so se jeli kazalci vrfteli s tako brzino, da sem moral dvomiti o njihovi istovetnosti, ker so bili videti kakor nežna pajčevina nad uro. Brneli so in nato s pokom prestali.

Težkega srca sem se napotil zopet k urarju in gledal, kako je razdeval uro. Potem sem se pripravil, da ga strogo zaslišim, zakaj stvar se postajala resna. Uro sem kupil za dvesto dolarjev, za opravila sem pa plačal, kakor se mi zdi, dva do tri tisoč. Ko sem čakal in opazoval, sem spoznal v urarju starega znanca — bivšega parniškega strojnika, o katerem sem vedel, da nikakor ni bil kaj, prida. Skrbno je preiskal vse delce na uru, kakor so napravili drugi urarji, nato pa je izrekel svojo sodbo z isto govornostjo kakor drugi.

Dejal je:

"Preveč ropota, obesiti morate vijaček na varnostni ventil!"

Na mestu sem mu razbil butico in ga dal na svoje stroške pokopati.

Moj stric Viljem (sedaj žal mrtev) je imel navado govoriti, da je dober konj dober konj, dokler niti utekel in da je dobra ura dobra ura, dokler je ni imel v rokah popravilac. Nato se je začuden spraševal, kaj bi bilo iz vseh teh kotlarjev, puškarjev, čevljarov in kovačev, ki jim posli ne gredo po sreči. Toda nihče mu tega ni mogel povedati.

Atentat na poslanca Majcena. Beograjski listi poročajo o poskušenem atentatu na poslanca Ivana Majcena, ki je bil parlamentarnemu klubu SKS. Kakor smo izvedeli, je že dne 17. julija nekdo začgal poslancu Majcenu hišo. Ogenj je bil pravocasno opažen in zadušen. Dne 28. avgusta, ko se je poslanec Majcen z ženo in otrokom ter v spremstvu brata in njegove žene vozil iz Mokronoga, pa je padel iz zasede nanj streli, ki s kriči, ni nikogar zadel. O hudodelcu ni sledil. — Kakor poroča "Pravda", je minister za notranje zadeve odredil cnečno preiskavo glede atentata.

Pregled vojnih objektov v novih pokrajnah. Ministrstvo financ je sklenilo, da pošlje posebno komisijo, da pregleda vse vojne objekte, ki so v posameznih pokrajnah ostali po osvobojevanju.

V Karlovi službi. Osješka policija je, da tudi artovala Ano Mikovič v trenotku, ko je novim rekrutom delila kardarje s hrvatskimi barvami in z napisom: "Živio naš kralj Karl IV."

Smrtna kosa. V Škofiji Loka je umrl umirovljeni gimnazijski profesor Anton Hladnik v starosti 72 let. Služboval je nad 30 let v slovenskem Osjeku.

Izdatki Italije na Reki. "L'Era Nueva" piše, da je Italija potrošila od kar je zasedla Re-

ko pa do danes preko ene milijone lir, a sedaj izda mesečno 7 do 8 milijonov. Dnevno mora skrbeti za 60.000 porcirj hrane, dalje mora zlagati industrijska podjetja s premogom in vzdrževati okupacijske cete itd. Plačevati mora tudi železniške uradnike, klub temu pa se brani upoštaviti promet z Jugoslavijo preko mostov, ki so bili v decembri porušeni, a s stroški enega milijona lir zopet popravljeni od italijske vojske. Za okrožno blagajno izda letno 700.000 lir, a upravo blagajne vodi največji neprijatelj Italije, madžarski bolješnik Simon Arpad, bivši sekretar Bele Kuna, ki je bil že pred prihodom D'Annunzia izgnan iz Reke. List se pritožuje, da vladajo na Reki slabě razmere in pravi, da je že skrajni čas, da se konča to abnormalno stanje, ki vedno povzroča razne opasnosti. Naloge italijske vlade je, pravili list, da že enkrat definitivno reši to važno vprašanje.

Pomilovanje ob povratku kralja Aleksandra. Minister pravde dr. Gjuričič je predložil vladni nasvet, da se izdela predlog o pomilovanju povodom povratka kralja Aleksandra.

Olašave za potovanje delavcev po železnicah. Minister saobraćaja je dovolil olajšave za potovanje delavcev na državnih železnicah pod naslednjimi pogoji: dovoli se 50% popusta navadne cene tretjega razreda, a samo za slučaj, če je vožnja dolga nad 100 kilometrov in če potujejo delavske skupine vsaj 10 delavcev v isti kraj. Olajšave velja za vse vrste delavstva.

HAMBURG
ORDUNA 22. okt.
ORBITA 12. nov.
OPROESA 26. nov.
Zaprti kabine za ženske
in družine

The Royal Mail Steam Packet Co.
26 Broadway New York
117 W. Washington St., Chicago
All val inklin agent

w.t.

**Skozi
New York**

Pot v star kraj in iz starega kraja drži skozi New York. New York tvori takorečki prehod med Ameriko in Evropo. Potnik, idoč v domovino, ne ve pri čem je, dokler nima za seboj New York in tudi novi priseljenik ne, dokler njegove usode ne odloči New York. Za oba je torej večavnino, da ima točno in zanesljivo pomoč in postopek v New Yorku.

Naša tvrdka je v času doseganega obstoja dokazala, da je voljna in zmnožna nuditi najboljšo službo v New Yorku. Poslužite se je torej pri potovanju v star kraj ali iz starega kraja, posljanju denarja v Jugoslavijo, Italijo ali kamorkoli in pri drugih posilih v zvezni s starim krajem.

**Zakrajšek & Češark,
SLOVENSKA BANKA**

70 — 9th Ave., New York
N. Y.

Nehajte plačevati rent.

Mi gradimo hišo od 4 do 6 sob v dobrem in prijaznem kraju. Hiša gradi Conger Helper Reality Co. Tako je treba \$500, drugo pa kot rent in tako pride potrebno z malim denarjem do svojega doma. Podrobnosti se pozvede pri zastopniku J. Perko, 1407 E. 74th St. Lahko telefonirate med 8. in 8.30 uro Main 54, Central 54. (x112)

OBLEKE IN SUKNJE
\$39.50

Zimsko in jesensko blago. Vsaka oblika ali suknja izdelava na po meri je grantirana po

Blej & Močnik
6205 ST. CLAIR AVENUE,
CLEVELAND, O.

JOS. DEMSHAR,
slovenski stavbenik in
kontraktor.

643 EAST 108th ST.

Tel. Eddy 9140-W.

Frank ZAKRAJŠEK,
pogrebni in embalmar

1105 NORWOOD RD.

Princeton 1735 W
Rosedale 4983

Avtomobili za krate, posreka,
ugrebi in druge prilike.

DVE SOHI SE ODVASTE v način za
fante, brez hrane. 6514 Edina ave.
zgoraj. (118)

X-ŽARKI PREISKAVA \$1.00

Ce ste bolni, brez ozira kakšno bolezni imate, ali kako ste že obupali, NE obupajte, pridite k meni, v nosu, grlu, zaprtje in bruhi. S pomočjo X-ZARKOV, elektricitet in mojega znanstvenega zdravljenja, boste ozdravili v najkrajšem mogočem času.

Skrivnost mojega uspeha je moja skrbna metoda preiskave. Jaz rabim X-ZARK, MIKROSKOP in KE-

MICNO analizo ter vse znanstvene metode. Mi ne ugibamo.

Moje osebno opazovanje metod, ki se rabijo v evropskih klinikah in moja 21 letna skušanja pri zdravljenju akutnih in kroničnih bolezni mi daje mnogo prednosti, in moji uspehi so bili tako zadovoljivi.

ALI STE ZANIČ? Pridite k nam. Jaz vam pomagam. Jaz rabim slavno krvno zdravilo 606 in 914. Vi se lahko zmesete na pošteno menjenje, pošteno posrežbo in najboljše zdravljenje po ceni, ki je lahko plačate. Ce je vaša bolezen nezdravljiva vam povem, če je zdravljiva boste zdravljeni v najhitrejšem času. Jaz osebno nadziram vse svoje bolnike. Mi govorimo slovensko.

Uradne ure od 9:30 do 8. zvečer. V nedeljo od 10. do 1. popoldne. — CLEVELAND, O.

DOKTOR BAILEY "specijalist"

5511 EUCLID AVE. BLIZU 55. CESTE.
ROOM 222, DRUGO NADSTROPJE.

Uradne ure od 9:30 do 8. zvečer. V nedeljo od 10. do 1. popoldne. — CLEVELAND, O.

POZOR JUGOSLOVANI!
Stanovanje se da v najem, 8 sob, turnes, kopališče, garaži, tudi pohištvo naprodaj. Odra se radi bolnici. 5126 Superior ave. (118)

**National Drug Store!
SLOVENSKA LEKANA**

Vogal St. Clair ave. in 61. cesta. S posebno skrbnostjo izdeljujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarini.

**Naznanilo
preselitve.**

Dr. Zupnik se je preselil z zdravniškim uradom ob 6127 St. Clair Ave. na 6131 St. Clair Ave. na vogal 62, cesta, nad novo slovensko banko, glejte vhod na 62. cesta Glejte na napis.

DR. ŽUPNIK

Ako hočete zanesljivega zdravnika, obiščite dr. Zupnika, ki se osebno zanimal za vsakega bolnika. Dr. Zupnik prakticira že sedem let v tej okolici.

Uradne ure: od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer. Ob nedeljah od 8:30—12.

Nujni slučaji vsek čas. Pohištvo Crest 709.

w.t.

IZVANREDNA PRILIKA! Naprodaj imam nekaj hiš za eno in za dve družini, pod zelo ugodnimi pogoji. Ne zamudite te ugodne prilike.

Nič vas ne stane, ako si jih ogledate. A. F. LUCIC, Realty Co. 1174 Addison Rd. (x)

W. K. DRUG COMPANY

EDINA SLOV. LEKARNA

v Clevelandu

Najboljša zdravila, točna posrežba.

St. Clair Ave. & Addison Rd.

JOHN KOMIN,

lekarnar (x)

Dr. H. O. Stern,

zobozdravnik

1355 E. 55th St. vog. St. Clair

Vstop na 55. cesti nad lekarino

PRIHAJAC

Povest: Spisal dr. Fr. Detela.

"Ali si se hud?" je dejal jo-kaje sosed.

"Jaz sem bil krič," je od-govoril tihom Mejač.

"Jaz tudi. Oh, kolikrat sem se že kesal! Ta trma moja!" in udaril se je Čedin ob čelo. "A pravi krivec je nekdo dru-gi!" se je hudoval mož in ob-molknal, ker se je spomnil, da snubi Stržen Mejačevu hčer. "Kako sva si zagrenila življenje! O kje se prejšnji časi! Sedaj sva zopet prijate-lja. Kaj ne, Vid?" in stisnil ga je za roko.

"A kaj pomaga! Bog me je kaznoval zaradi napuha. Zgo-di se njegova sveta volja! Ampak nekaj bi te še prosil, če mi hočeš storiti," je dejal zopet Mejač in zrl v strop; roki sta mu ležali onemogli na odej.

"Vse, vse, kar hočeš," je zatrjeval sosed.

"Če se vrne moj Tine," je pričel s slabim glasom, "reci mu, da sem na smrtni postelji mislil nanj in da mu odpuščam. Saš hudoen on ni, am-pak zapeljali so mi ga. Minica moja, ta bo pa reva! Dobro bi se ji bilo godilo — pomol-čal je, ker se je domisli Če-dinovega Petra, a ni ga vzel v misel, iz strahu, da ne bi bilo zoprido Čedinu. "Kar je, to je," je dodal tihom, "otroci-trpe za grehe svojih staršev. Moja žena — Čedin, čuješ? Moja žena se je vdala pijači. Pri-nas pojde vse navzkriž, vse: ni gospodarja, ni gospodinje. Boben bo zapel, če ne pride kmalu Tine domov, in Minica bo morala služiti. Uboga si-rota! — Poglej ti zdaj pazdaj, kako gospodarjo, in svetuj jim; morebiti te bodo posluša-li. Najrajsi bi bil tebe izbral za varuha, a žena je ugovar-jala, in vedel tudi nisem, če bi ti bilo prav. Priporočam ti pa tako Minico. Saj sva si bila prijatelja toliko srečnih let, in povrnili ti bode Bog. Ženi bom naročil, da naj v miru in prijaznosti živi z va-mi — če me bo poslušala," je dodal tihom. "Ostani zdrav in pozdravi Petra!"

"Oh, sam Bog ve, če se še vrne Peter," je tarnal sosed. "Mesec dni že ni pisal."

"Vrnili se bo," je dejal oni, "in dobro se mu bo godilo: on je držal četrtzo zapoved. Ti ga boš vesel; jaz pa Tineta ne bom videl več, ki ga mam tu-di rad." S solzni očmi sta se poslovila prijatelja. Mejačka pa je nepotrežljivo čakala pred vrati; ujela je bila nekoliko besedi.

"Sosedu več zaupaš ko meni," je vzdihovala; mož pa jo je poučil, kakšna da naj bode in kako naj ravna; in mislil bi človek, po njenih solzah so-deč, da so ji segale besede do srca. Prišla je zopet Minica jokat.

"Oh, reci ji no, sedaj-le," je ihyla žena, "da naj se ne brani Stržena; tebe bode uboga-la."

"Oh, ne, ne, ne, ljubi oče!" je hitelo dekle v neizrečeni stiski in mu poljubovalo roko. "Vse, kar hočete; samo ne silite me da bi vzela Strže-na."

"Mislila sva z materjo," je dejal oče, "da te bodeva tako preskrbel; a če ga res ne moreš — ukazoval ti ne bom. Morebiti se še premisliš sama. Bog te obvaruj, dete moje!" Še tisti dan je umrl mož, obče čisljan zaradi svoje poštenosti. Najglasnejše ga je objokovala žena, najbridkejše, ker njej se je z njim po-drla poslednja podpora v domači hiši. Sedaj ni imela do-ma nikogar več, komur bi mogla potožiti svojo bol ali razočeti svoje nade.

XII.

"Kako bodo pa sedaj gos-podarili pri Mejačevih?" so dejali ljudje, ko so se vratali

hudo pačili Mejačovo družino. Klicali so pi hlapce in dekle, šalili se ž njimi in je zadrževali. Navadila se je družina muditi se doma dalje, ko je bilo treba, in vračati se s polja po kako reč, ki se je bila pozabila nalašč. Da, ob nedeljah sta hlapca kar sedla k družini in komaj utegnili opraviti živino. Zopet je opominjala Minica mater, da naj tegi ne dovoljuje, a menila je ta, da je bolje, da pijejo doma ko drugod. Za mizo je prorokoval Minež. "Brez dela smo, in dolgčas nam je," je dejal in si prižigal pipico; "vrzimo párto!"

"Mati, posodite nama nekaj denarja!" je prosil hlapec. Mati je posodila, in vrgli so parto in jo metali do večera. Dobival je Minež tako da ni le obral obeh hlapcev, še ne določila sta se mu. "Nič ne dene, Matija," ju je tolažil. "Saj smo pošteni ljudje. Kaj menita, da vamo ne zaupam? Bomo že naredili, da bo prav. Gremo li malo po vasi?" Slišo, Minež v sredi, Pri večerji pa sta bila oba hlapca nena-vadno tiha in po večerji nista šla nič zaukat na vas, le kar k počitku. A prihodnjih nedelj je se čudila mati, ko sta po-ravnala dolg in še imela denarja za pijačo. "Pripartala sva," sta dejala, in imela sta posle pri tej igri vedno srečo in denarja vedno za potrebo. Toda ker sta ob nedeljah po-pivala črez žojo, sta spaval o pondeljkih črez čas in potem se zopet kreplčala, ker sta bila nekako medla, a imela denar. Delo pa je zastajalo, živila se zanemarjala, in zadevala je hišo nesreča za ne-srečo. Na polju je pregral hlapec konja in polomil kola, doma je poginilo govedo. Pse-nica, ki ni bila nikjer tako lepa kakor pri Mejačevih, ni trgala nikjer toliko pri nasadu. "Kako je vendar to, Janez," je dejala gospodinja, "da žito tako slabo daje, ko je kazalo tako lepo?"

(Nadaljevanje.)

FRENCH LINE

COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE
Exclusif Postal Service

DIREKTNA SLUŽBA V JUGOSLAVIJO

PREKO HAVRE

veliki parniki in 2 in 3 vijke

LEOPOLDINA 20. okt.

LAFAYETTE 22. okt.

SAVOIE 29. okt.

PARIS 2. nov.

Za družine nudimo izbrane ugo-dnosti 3. razreda — kabine z dvema, štirima, šestimi in osmi-mi posteljami. Vsi potniki bodo deležni izbrane službe in hrane, vendar katere je znana Francoska črta.

Za nadaljnje informacije vprašajte pri lokalnih agentih FRENCH LINE.

NAPRODAJ POHISTVO. 1024 E. 66 Pl. Vprašajte zvečer od 6. do 8. zv.

(118)

V najem se da hiša, 5 sob, Elektrika, furnes, plin, kopališče, vse moderno. Hiša je na St. Clair ave. in 175. cesta. Pozve se na 1152 E. 60th St.

PLESNA ŠOLA.

Ta šola se vrši vsak petek večer od 8. ure naprej v Grdinovi dvorani. Poučujejo se temeljito najbolj moderni ple-si.

John Škufca. (119)

Išče se ženska ali dekle za hišno opravila. Naslov se zve v upravi tega lista.

V NAJEM SE DA

60 akrov farma, 14 milj od Cleveland, dobra zemlja, 6 krav, 2 konja, več prasičev, kokoši, vse farmarsko orodje, Ford Truck ter vsi priedelki. Dobi se tudi lease za več let. Cena \$2000. Več pojasnil do-bite pri The M. P. S. Realty Co. 6122 St. Clair ave. Prince-ton 515 R. (119)

PRODA SE FARMA

36 akrov jako rodovitna zemlja blizu Ravenna, O. 300 sadnih dreves, dober gozd in pašnik, hiša sob in hlev. Cen-a \$4000. Gotovine je treba \$2000. Oglasite se pri M. P. S. Realty Co. 6122 St. Clair ave. (119)

POZOR ROJAKI!

Spodaj podpisani vaš starji prijatelj vam naznaja, da sem odpravil pravkar gostilno in restavrant prve vrste na 1208 ONTARIO ST.

ravno naproti nove sodnije, kamor za-haja vsak dan in mnogo rojakov po opravki. Naznjam vam, da bom imel v zalogi vedno vse moderne ameriške pilice najboljše vrste, poleg tega pa dobiti pri meni vseje lahko prigrizek in kosilo ali večerijo, kadar koli se oglasti. Točna postrežba z vedno svežimi jedili. Priporočam se rojakom v obilen posej in jin jamčim zadovoljstvo in najboljšo postrežbo.

ANTON SERSCHEN,
1208 Ontario St.
nasproti nove sodnije. (120)

HISA NAPRODAJ, se dobi pod cenom lot 50X200, eno leto star, krasen prostor. Nikdar več ne morete dobiti tako dobro prilike. Ima tudi garan-žo za dva avtomobila. Lastnik jo mora prodati na vsak način. Vprašajte pri Rudolf Perdan, v trgovini na stop 125 Shore Line.

(120)

KJEME

dober najboljši alado-led in mehke pijače?

V lekarni

F. BRAUNLICH,

1353 E. 55th STREET

vogal St. Clair Ave.

Točna postrežba.

(120)

ZAHVALA.

Podpisani se najskrnejše zahvaljujem Mrs. Hermine Cendo, Mr. Steve Stark in Mr. Franku Pečiču za vso prijazno postrežbo, ter vse pred odhodom v stari kraj najskrnejše pozdravljam.

FRANK VIDMAR.

POZOR.

Slovenska trgovina je moško in žensko opravo.

Najboljše vrste čevlje in robarjev od najmanjše do največje številke, za vso vašo družino, cene nizke.

Za letosnjih Božič imamo pripravljene najboljše kolodarje.

Se priporočam.

JOSPH KOS,

15230-32 Waterloo Rd.

okt. 13, nov. 17. dec. 15) (119)

DVE ČISTI FRONT SOBI se oddasti 2 poštenima fantoma, elektrika in kopališče, svoj vhod. 6220 Carl av.

(119)

V NAJEM se da stanovanje, 5 sob, s kopališčem. 6815 St. Clair ave. (119)

CENJENEMU OBCINSTVU nazna-njam, da bom odprl malo tovarno za vse kar se tiče elektrike in mo-torjev, na 1222 E. 61st St. (120)

GOSTILNA NAPRODAJ radi odhoda v staro domovino. Rent jako poce-ni. 3698 E. 78th St.

LEPO STANOVANJE, 6 sob se odda. 1087 Addison Rd. (119)

POHISTVO za 3 sob naprodaj, se no-vo, radi odhoda v staro domovino. 1175 E. 61st St.

SOBA SE ODDA za 1 fanta. 1079 E. 64th St. Vpraša se po 5 ur zvečer.

NAZNANILO.

CLANSTVU DR. SLOVAN, št. 3 SDZ

Prihodnja sej se vrši v sredo dne 12. okt. 1921. Prijetele ob 8. uri zve-čer. Zeleti je, da bi se članstvo malo bolj število vdeleževalo se.

Tajnik.

DVA FANTA DOBITA HRANO in stanovanje, 5008 Bonna ave. (120)

Hočete prodati vašo hišo z \$1000.00

ali \$1500.00 na nakup, drugo pa na

Mortgage ali mesečne odpalčitva na-

znamite. Pišite ali pokličite na

telefon Princeton 948 R. Urad 6106 St. Clair ave. Kalish in Na'igal.

X

STANOVANJE SE ODDA v najem, 4 sobe, za malo družino. Poizve se na 6524 St. Clair ave. (118)

V NAJEM SE DA STANOVANJE, 5

sob na 524 E. 143rd St. blizu Lake-

shore bulvara. St. Clair-Euclid

Beach kara. Vse moderne potre-biščine, combination furnes, mestna

elektrika. Vprašajte na 2243 E. 73.

St. blizu Central ave. Princeton

2819-R. (118)

PRIPOROČILO!

KADAR SE SELITE

se zanesljivo obrnite na našo tvrdko. Na razpolago imamo pet tonov truck, kakor tudi manjše trucke za vse pri-like. Točnost in varnost jamčena. Telefonirajte Bell Rosedale 5300.

JOHN UŠENIČNIK,

6303 Glass ave. (Wed Fri Oct.15)

(118)

V NAJEM se dajo 4 sobe, družini brez

otrok. Plin in kopališče. Poizve se v

upravi tega lista. (118)

(118)

Mohar & Oblak,

9206 SUPERIOR AVE.

PRVA SLOVENSKA

PLUMBERJA

Pokličite nas, ako hočete dobro

in poceni delo.

Cesler 2375 Hemlock 4727-R

(w.f.)